JUNIE-EKSAMEN

GRAAD 11

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL

VRAESTEL 1

JUNIE 2015

PUNTE: 80
TYD: 2 UUR

Hierdie VRAESTEL bestaan uit 12 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit DRIE afdelings.

AFDELING A: LEESBEGRIP	(30 PUNTE)
AFDELING B: OPSOMMING	(10 PUNTE)
AFDELING C: TAAL	(40 PUNTE)

2. Beantwoord AL die vrae.

3. Begin elke afdeling op 'n NUWE bladsy.

4. Trek ’n lyn na elke Afdeling.

5. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.

6. Laat 'n reël oop na elke antwoord.

7. Gee spesiale aandag aan spelling en sinskonstruksies.

8. Voorgestelde tye:

   AFDELING A: 50 minute

   AFDELING B: 30 minute

   AFDELING C: 40 minute

9. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A – LEESBEGRIP

VRAAG 1 - INTERNETARTIKELS

TEKS A

- Lees die onderstaande internetartikel en beantwoord die vrae.

<u>Prinses Charlotte sal opkyk na Diana</u>

1 Brittanje se prinses Charlotte se ouma prinses Diana sal haar inspireer, sê die oorlede koninklike se gewese privaat sekretaris.

2 Diana se seun prins William en sy vrou, die hertogin van Cambridge, het hul tweede kind Saterdagoggend in die wêreld verwelkom. Sy is prinses Charlotte Elizabeth Diana genoem, met haar derde naam word eer aan prinses Diana betoon. Haar voormalige privaat sekretaris het nou gepraat oor hoe wys die besluit is.

3 "Dit kan net goed vir die stand van die britse koningsgesin wees om te vind die Diana-verhaal gaan voort en die Diana-naam word geëer, want sy word vandag nog wêreldwyd gerespekteer en bemin."

4 "Ek is seker dit sal 'n inspirasie vir die jong prinses wees terwyl sy groot word en vrede maak met haar eie koninklike pligte, want haar oorlede ouma se voorbeeld sal baie moeilik wees om te oortref," het Patrick Jephson aan *People* gesê.

5 Die prinses van Wallis se voormalige lyfwag Ken Wharfe het ook op die naam kommentaar gelewer. Hy meen dis simbolies van hoe graag William sy ma se nagedagtenis wil laat voortleef.

6 "Dit is 'n mooi manier om te sê: julle kan my ma nie uit die koninklike geskiedenis vee nie," het hy gesê. "Ek is seker daar is dele van die familie wat wens dit moet stil wees, maar William het die leiding geneem om te sorg sy ma word steeds onthou. Dis 'n treffende daad."

7 Patrick het bygevoeg Diana – wat ook die ma van William se broer, prins Harry, is, maar in 1996 van haar seuns se pa, prins Charles, geskei is – wou altyd 'n dogter gehad het. Sy was bekend vir haar toewyding aan liefdadigheid voor haar dood in 'n motorongeluk in 1997 op die ouderdom van net 36 jaar. Wie sal ooit 31 Augustus 1997 vergeet, toe die wêreld wakker gemaak is met die nuus dat die beminde pninses Diana oorlede is in ‘n grusame ongeluk toe haar lyfwag wou wegjaag van die nuuskierige kameras van die alomteenwoordige fotograwe.

8 William en Catherine is ook die ouers van prins George, wat in Julie hierdie jaar twee word. Hulle het Charlotte se geboorte vroeër geregistreer en William se ouma koningin Elizabeth II het ook die baba in die Kensington-paleis ontmoet.

Verwerk uit: Huisgenoot Digitaal van Mei 7, 2015

1.1 Wie is prinses Charlotte se Ouma volgens paragraaf 1? 1

1.2 Prinses Charlotte is prins William en sy vrou se eerste kind.

Is die bogenoemde stelling waar of onwaar. Haal EEN woord uit paragraaf 2 om jou antwoord te bewys. 1

1.3 Wat is prinses Charlotte se volle name name? 1

1.4 Pas die persoon of instansie in Kolom A by die rede of gevolge in Kolom B oor die derde naam wat prinses Charlotte gekry het. Skryf net die vraagnommer (1.4.1-1.4.4) en die letter (A-D) neer.

Kolom A		Kolom B	
1.4.1.	Oorlede prinses Diana.	A	Dit kan net goed vir hulle beeld wees.
1.4.2.	Die koninklike gesin.	B	’n Eerbetoon aan haar.
1.4.3.	Prinses Charlotte	C	Hy wil graag Diana se nagedagtenis laat voortleef.
1.4.4.	Prins William.	D	Hulle respekteer haar.
		E	Dit sal ’n inspirasie vir haar wees.

4

1.5 Mense reg oor die hele wêreld is nog steeds lief vir oorlede prinses Diana.

Is die bogenoemde stelling waar of onwaar. Gee ‘n rede vir jou keuse uit die leesstuk. 1

1.6 Dink jy dit is regverdig van Patrick Jephson om te sê dat dit moeilik sal wees vir prinses Charlotte om met haar pligte dit wat haar ouma Diana gedoen het te oortref? Gee ‘n volledige bespreking. 2

1.7 Verduidelik in jou eie woorde wat Ken Wharfe bedoel as hy sê: “Ek is seker daar is lede van die familie wat wens dit moet stil wees.” 2

1.8 Hoeveel seuns het prinses Diana? 1

1.9 In watter jaar het prinses Diana en prins Charles geskei? 1

1.10 Waarvoor was prinses Diana bekend volgens paragraaf 7? 1

1.11 Wat wou prinses Diana nog altyd gehad het? 1

1.12 Hoe is prinses Diana oorlede? 1

1.13 Hoe oud was prinses Diana toe sy oorlede is? 1

1.14 Hoe oud is prins George volgens die leesstuk? 1

1.15 In watter maand is prins George se verjaarsdag? 1

1.16 Kies die korrekte antwoord en skryf net die vraagnommer (1.16) en die letter (A-D) neer.

As koningin Elizabeth II prins William se ouma is dan is sy prins George se…

A ma.
B ouma.
C groottante.
D oumagrootjie. 1

<u>Wat het dié apie en die prinses van Cambridge gemeen?</u>

1 ’n Japannese dieretuin het kwaai onder skoot gekom
nadat hulle een van hul apies Charlotte gedoop het ter
ere van die prinses van Cambridge.
2 Die Japannese makaakaap is ’n dag ná die prinses
gebore en die dieretuin het die publiek uitgenooi om vir
die naam te stem. Die naam Charlotte was verreweg
die gewildste keuse.
3 Die dieretuin is kort nadat hul die naam
bekendgemaak het, oorval met oproepe en e-posse
van mense wat aandring daarop dat dit verander word.
Die ontstoke klaers het die die dieretuinbeamptes
4 gevra hoe hulle sou gevoel het as ’n Britse apie na een van die Japannese koninklikes
vernoem moes word.
Die dieretuin kies nou ‘n nuwe naam vir die apie.

Verwerk uit: Huisgenoot Digitaal van Mei 7, 2015

1.17 Hoekom het die Japannese dieretuin, wat in die leesstuk genoem word, baie kritiek gekry? 1

1.18 Wat se tipe dier is dit wat dieselfde naam as Prinses Charlotte gekry het? 1

1.19 Die dieretuin het self besluit om die apie na Prinses Charlotte te venoem.

Is die bogenoemde stelling waar of onwaar en gee ‘n rede vir jou antwoord. 1

1.20 Noem twee maniere waarop die dieretuin gekontak was om daarop aan te dring dat die naam van die apie verander moet word. 2

1.21 Hoe dink jy sou die Japannese opgetree het as ‘n britse apie na ‘n japannese koninklike vernoem is? 1

1.22 Kies die korrekte antwoord e skryf net die vraagnommer (1.22.1-1.22.2) en die antwoord neer.

Die leesstuk is ‘n goeie voorbeeld van 1.22.1 (vooroordeel / manipulerende taal) want die britte dink 1.22.2 (‘n apie is nie goed genoeg om ‘n britse prinses se naam te hê nie / ‘n britse prinses is nie goed genoeg om ‘n apie se naam te hê nie). 2

1.23 Wat het die dieretuin besluit om te doen na al die klagtes wat hulle gekry het? 1

AFDELING A TOTAAL: 30

AFDELING B – OPSOMMING

VRAAG 2

INSTRUKSIES

- Hier is sewe ongewone feite oor die koninklike familie.
- Verkort / som die SEWE wenke oor hoe jy beter kan konsentreer in die klas op.
- Skryf jou sinne puntgewys neer.
- Jou opsomming mag nie meer as 70 woorde wees nie.
- Skryf die getal woorde aan die einde van die opsomming.

TEKS C: SEWE ONGEWONE FEITE OOR DIE KONINKLIKE FAMILIE

- Vroeër jare was dit verpligtend van die minister van binnelandse sake om die geboorte van 'n koninklike baba by te woon om te verseker dat geen onwettige pasgeborenes ingesmokkel word nie.
- 'n Kennisgewing om aan te kondig dat 'n nuwe erfgenaam van die troon gebore is, word op 'n esel in die voorportaal van Buckinghampaleis gesit. Hierdie gebruik word steeds gevolg - selfs in die era van die massamedia.
- Die name van koninklike babas word gewoonlik nie dadelik bekend gemaak nie en die publiek moet dikwels 'n paar dae wag voor die naam bekend gemaak word. Toe Prinses Beatrice in 1988 gebore was, was dit twee weke voor haar naam bekend gemaak was.
- Koninklike babas kry dikwels drie of vier voorname wat, volgens tradisie, familie vereer. Die Hertog van Cambridge is Prins William Arthur Philip Louis gedoop.
- Koninklike geboortes word op die normale manier geregistreer, hoewel daar van die minister van binnelandse sake vereis word om sekere amptenare soos die burgemeester van Londen in kennis te stel.
- Tradisioneel is die doop van koninklike baba ‘n private aangeleentheid. Dit word agter geslote deure gehou wanneer die baba net 'n paar maande oud is en net familie, peetouers en goeie vriende woon dit by. ‘n Gesinsfoto met die baba in sy of haar doopkleed word aan die media vrygestel.
- Koninklike babas het gewoonlik vyf of ses peetouers, hoewel die Prins van Wallis agt het.

[232 woorde]

AFDELING B TOTAAL : 10

AFDELING C – TAAL

VRAAG 3 - INTERNETARTIKEL

TEKS D

- Die taalvrae wat volg, is op die leesstuk gebaseer.
- Die nommering in die advertensie verwys na die vraagnommer wat beantwoord moet word.
- Opsetlike taalfoute kom voor.

Ook ‘n prinses van Cambridge

1 Sy is dalk die eerste prinses wat die afgelope 25 jaar in die Britse (3.1) **koning + gesin** gebore is, maar die pasgebore prinses Charlotte Elizabeth Diana is nie die (3.2) **een** prinses van Cambridge nie.

2 (3.4) **Prinses** Mary Adelaide Wilhelmina Elizabeth, wat amper 200 jaar gelede in 1833 gebore is, en haar suster, prinses Augusta, wat in 1822 gebore is, was die eerste (3.7) **prinses** wat dié titel gehad het.

3 Die (3.3) **jong** prinses van Cambridge het met haar neef Frederik Willem van Mecklenburg-Strelitz getrou en twee seuns by hom gehad.

4 (3.5) Mary Adelaide was nie baie soos haar “uitgeslape, intelligente” jonger suster nie, maar (3.6) een van haar kinders het op die troon beland. Mary was een van die eerste koninklikes wat haar steun aan ’n verskeidenheid liefdadigheidsorganisasies toegesê het. Daarvoor het sy, soos Diana, as die “die volksprinses” bekend geword.

5

(3.11) **Ongelukkig** het sy ook ’n minder vleiende bynaam gehad – “vet Mary”. Toe sy op (3.9) **30** steeds ongetroud is, het koningin Victoria ingegryp en ’n huwelik tussen Mary en die Duitse adellike prins Frans van Teck gereël. Mary het ’n dogter en drie(3.8) **seuns** by hom gehad.

6

Die Tecks het graag bo hul vermoëns geleef en is later verplig om twee jaar na Italië te vlug om aan hul skuldeisers te ontsnap. Mary se dogter, bekend as Mary van Teck, was ’n (3.10) **ginsteling** van koningin Victoria. Sy is later met George V getroud, wat van 1910 tot en met sy dood in 1936 regeer het. Hulle was die grootouers van koningin Elizabeth II.

Verwerk uit Huisgenoot Digitaal van 5 Mei 2015

3.1 Skryf die korrekte vorm van die vetgedrukte, onderstreepte woord
Sy is die eerste prinses wat die afgelope 25 jaar in die Britse **koning + gesin** gebore is. 1

3.2 Skryf die korrekte vorm van die vetgedrukte, onderstreepte woord
Prinses Charlotte Elizabeth Diana is nie die **een** prinses van Cambridge nie. 1

3.3 Skryf die oortreffende trap van die vetgedrukte, onderstreepte woord.
Die **jong** prinses het met haar neef Frederik Willem van Mecklenburg-Strelitz getrou. 1

3.4 Skryf die korrekte teenoogestelde geslag vetgedrukte, onderstreepte woord.
Prinses Mary is amper 200 jaar gelede in 1833 gebore. 1

3.5 Skryf die volgende sin in die teenwoordige tyd.
Mary Adelaide was nie baie soos haar "uitgeslape, intelligente" jonger suster nie. 1

3.6 Herskryf die volgende sin in die negatiewe vorm.
Een van haar kinders het op die troon beland. 1

3.7 Skryf die meervoud van die vetgedrukte, onderstreepte woord
Hulle was die eerste **prinses** wat dié titel gehad het. 1

3.8 Skryf die verkleining van die vergedrukte, onderstreepte woord
Mary het 'n dogter en drie **seuns** by hom gehad. 1

3.9 Skryf die vergedrukte, onderstreepte nommer as 'n woord.
Sy was op (3.9) **30** steeds ongetroud. 1

3.10 Korrigeer die spelling van die vetgedrukte, onderstreepte woord
Mary se dogter was 'n **ginsteling** van koningin Victoria. 1

3.11 Skryf die antoniem van die vetgedrukte, onderstreepte woord
Ongelukkig het sy ook 'n minder vleiende bynaam gehad – "vet Mary". 1

3.12 Verduidelik die titel van die leesstuk in jou eie woorde. 2

3.13 Hoe dink jy het prinses Mary gevoel oor die bynaam wat sy gehad het volgens paragaraaf 5? 1

3.14 Kies die korrekte antwoord en skryf net die vraagnommer (3.14) en die letter (A-D) neer.

Die tema van die leesstuk is:

A Prinses Augusta was uitgeslape en intelligent.
B Prinses Mary het liefdadigheidsorganisasies ondersteun.
C Prinses Charlotte is nie die eerste prinses van Cambridge nie.
D George V het van 1910 tot en met sy dood in 1936 geregeer. 1

VRAAG 4: INTERNETARTIKEL

TEKS E

- Die taalvrae wat volg, is op die leesstuk gebaseer.
- Opsetlike taalfoute kom voor.

Kate en William "sal nie vir George uitsluit"

1 **Brittanje se hertog en hertogin van Cambridge beplan glo om seker te maak prins George word "nie geraak" deur die koms van die nuwe baba nie.**

2 (4.6) (Catherine / verlede naweek / aan die paartjie se tweede kind / het / die lewe geskenk), 'n dogertjie genaamd Charlotte Elizabeth Diana. Hulle het die St. Mary-hospitaal in Londen, Engeland 12 uur nadat hulle daar ingestap het met hul bondeltjie vreugde, verlaat.(4.5) Klein George het ná die geboorte saamgegaan hospitaal toe.

3 Noudat hulle terug by hul gesinshuis Anmer Hall in Norfolk is, (4.8) is Catherine en William vasbeslote om hul oudste op sy gemak te laat voel.

4 (4.1) "Ek was bekommerd oor al die bohaai rondom die tweede baba. Ek weet hoeveel aandag die nuwe koninlkike baba in die weke ná die geboorte gaan kry, en ek wil seker maak George is so onaangeraak deur alles as moontlik," vertel Kate aan die Britse tydskrif *Closer* toe (4.2) sy gevra is wat hulle gaan doen om seker te maak klein George voel nie uit nie.

5 "Ons het hom probeer voorberei vir die nuwe baba en sy rol as ouboet, maar (4.7) dit gaan nog steeds vir hom 'n groot verandering wees – hy is immers net 21 maande oud. (4.10) Ek en William het reëls vasgestel wat hom help om aan te pas."

6 "Een van die reëls is om seker te maak dat een van ons met George tyd deurbring terwyl die ander een klein Charlotte versorg, en met 'n nuwe speelgoedtreinstel van sy pa, gaan die kleinding beslis homself lekker kan vermaak.

7 (4.3) Hulle het glo ook die raad met familielede gedeel, wat William se broer, prins Harry, en Catherine se suster, Pippa Middleton, insluit.

8 "Ons nabye familielede is gevra om gedagtig te wees daaraan as hulle koer oor die nuwe baba en (4.9) nie vir klein George uit te sluit as hy in die vertrek is nie, en om altyd seker te maak hy word betrek as hulle met die nuwe baba speel," vertel Kate.

Verwerk uit: Huisgenoot Digitaal, 11 Mei, 2015

4.1 Skryf die volgende sin in die indirekte rede.
Kate sê: “Ek was bekommerd oor al die bohaai rondom die tweede baba.” 2

4.2 Skryf die volgende sin in die direkte rede.
Sy is gevra wat hulle gaan doen om seker te maak klein George voel nie uit nie.
Begin so: Sy is gevra: “… 2

4.3 Herskryf die volgende sin in die passiewe / lydende vorm.
Hulle het die raad met familielede gedeel. 1

4.4 Herskryf die sin en begin met die voegwoord tussen hakies.
Ons het hom probeer voorberei, maar dit gaan nog steeds vir hom ’n groot verandering wees. (Alhoewel)
Begin so: Alhoewel ons… 2

4.5 Herskryf die volgende sin in die negatiewe vorm.
Klein George het ná die geboorte saamgegaan hospitaal toe. 1

4.6 Herskryf die sin met die korrekte woordorde.
Catherine / verlede naweek / aan die paartjie se tweede kind / het / die lewe geskenk 1

4.7 Identifiseer die hoofsin in die volgende saamgestelde sin en skryf dit neer.
Dit gaan nog steeds vir hom ’n groot verandering wees; hy is immers net 21 maande oud. 1

4.8 Identifiseer die bysin in die volgende saamgestelde sin en skryf dit neer
Catherine en William is vasbeslote dat hul oudste op sy gemak voel. 1

4.9 Identifiseer die bywoordelike bepaling in die volgende sin:
Hulle moet nie vir klein George uitsluit, wat ook in die vertrek is nie. 1

4.10 Identifiseer die byvoeglike bepaling in die volgende sin:
Ek en William, wat beide besorgd is, het reëls vasgestel. 1

4.11 Pas Kolom A by Kolom B. Skryf net die VRAAGNOMMER en die LETTER neer.

Kolom A		Kolom B	
5.1.3.1.	Afleiding	A	familielede
5.1.3.2.	Samestelling	B	dogertjie
5.1.3.3.	Samestellende Afleiding	C	gesinshuis

3

4.12 Hoekom is die woorde “sal nie vir George uitsluit” in die titel met aanhalingstekens gekryf? 1

4.13 Hoekom word die eerste paragraaf vetdruk geskryf? 1

VRAAG 4: SPOTPRENT

TEKS F

- Die taalvrae wat volg, is op die spotprent gebaseer.

5.1.1 Kies die korrekte antwoord en skryf slegs die vraagnommer (5.1) en die letter (A-D) neer.

Die geimpliseerde betekenis van die spotprent is dat…

A vrouens meer TV kyk as mans.
B mans minder simpatiek is oor bekendes.
C bekendes soos die koninklikes altyd in die media is.
D prinses Charlotte alreeds ‘n perskonferensie gehou het. 1

5.1.2 Hoe maak die ontwerper van die spotprent seker die geimpliseerde betekenis word oorgedra? 1

5.1.3 Hoe weet ons die baba wat die perskonferensie hou is prinses Charlotte? 1

TEKS G

- Die taalvrae wat volg, is op die spotprent gebaseer.

5.2 Die insek wat bokant die padda vlieg word 'n _________________ genoem. 1

5.3 Die prinses het 'n (een woord vir 'n bos blomme wat gerangskik is) _____________ in haar hande. 1

5.4 Kies die korrekte antwoord en skryf net die vraagnommer (5.4) en die antwoord neer: 1

Die prinses hoop as sy die padda soen dat (hy nie in prins Harry sal verander nie/in prins Harry sal verander).

5.5 Die padda sit ______________ 'n boomstomp. 1

AFDELING C TOTAAL: 40

VRAESTEL TOTAAL: 80